

S N D T WOMEN'S UNIVERSITY

PET – Syllabus

Subject – Gujarati

નોંધ : Ph.D. પ્રવેશ પરીક્ષા માટે કુલ બે પ્રશ્નપત્રો હશે.

MARKS -50

પી.એચ.ડી. ની પ્રવેશ પરીક્ષા માટેના આ પ્રશ્નપત્રનું માળખું :

Paper II : Subjective Specific - ગુજરાતી વિષય આધારિત

આ બંને પ્રશ્નપત્રો ઈચ્છુક સંશોધક ઉમેદવાર (છાત્રા) ઓએ આપવાના રહેશે. આ બંને પ્રશ્નપત્રો માટે પ્રત્યક્ષ અને ઊંડું અધ્યયન અપેક્ષિત છે.

Paper: II માટેનો અભ્યાસક્રમ

UNIT 1. Gujarati સાહિત્યનો ઇતિહાસ :

- મધ્યકાલીન યુગ : પરિબળો, સ્વરૂપો અને કૃતિઓ.
- અર્વાચીન યુગ : સંસ્થાનવાદનો પ્રભાવ, સંક્રમણ માટેનાં પરિબળો, મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓ.
- પંડિત યુગ : સાહિત્ય સર્જનની ગતિવિધિઓ, સાહિત્ય વિવેચનની ગતિવિધિઓ, મુખ્ય સર્જકો, સ્વરૂપો અને કૃતિઓ.
- ગાંધી યુગ : ગાંધી વિચારધારા અને સાહિત્ય પર તેનો પ્રભાવ, સાહિત્ય અને સામાજિક અભિગમ, સાહિત્ય અને રાજકીય અભિગમ, મુખ્ય સર્જકો, સ્વરૂપો અને કૃતિઓ.
- અનુગાંધી યુગ : રાજેન્દ્ર - નિરંજન યુગની કવિતાનો સઘન અભ્યાસ.
- આધુનિક યુગ : યુગ પ્રવર્તક પરિબળો. સુરેશ જોશીની સાહિત્ય વિચારણા અને તેનો ગુજરાતી સાહિત્ય પર પ્રભાવ.
- નિયત સર્જકોનો અભ્યાસ : ગુલામ મોહમ્મદ શેખ, સુરેશ જોશી, સિતાંશુ યશસ્વંદ્ર, લાભશંકર ઠાકર, નીતિન મહેતા.
- અનુઆધુનિક યુગ: વૈશ્વિકરણ, ઘડનારા પરિબળો, લક્ષણો, મુખ્ય પ્રવાહો નારીકેન્દ્રી સાહિત્ય, દલિતકેન્દ્રી સાહિત્ય, ગ્રામજીવન કેન્દ્રી, ડાયસ્પોરા સાહિત્યનો વિગતે અભ્યાસ.

UNIT 2 સાહિત્ય સિદ્ધાંત : ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સંદર્ભે

અ) ભારતીય સાહિત્ય વિચાર :

શબ્દ અને અર્થ, રમણીયતા વિચાર, કાવ્યની વ્યાખ્યા, કાવ્યપ્રયોજન, કાવ્યનો હેતુ, કાવ્યપ્રકારો, રસ સિદ્ધાંત, ધ્વનિ વિચાર, વક્રોક્તિ વિચાર, રીતિ વિચાર, ઔચિત્ય વિચાર, અલંકાર સિદ્ધાંત.

બ) પાશ્ચાત્ય સાહિત્યવિચાર :

પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ, કોલરિજ, એલિયટ, સોસ્યૂર, રોલાં બાર્થ, દેરિદા, મિશેલ ફૂકો, એલન શોવાલ્ટર, હાન્સ ગાડામેર, જુલિયા ક્રિસ્ટિવા.

ક) સાહિત્યિક વાદ:

પ્રશિષ્ટતાવાદ (ક્લાસિસિઝમ), રંગદર્શિતાવાદ (રોમેન્ટિસિઝમ), સૌંદર્યનિષ્ઠતાવાદ (એસથેટિઝમ), આધુનિકતાવાદ (મોડર્નિઝમ), પરાવાસ્તવવાદ (સરરિયાલિઝમ), ભાવકનિષ્ઠતાવાદ (રિસેપ્શન થિયરી), નવ્યઈતિહાસવાદ (નિયો હિસ્ટોરિસિઝમ), નારીવાદ (ફેમિનિઝમ), પર્યાવરણકેન્દ્રી વિવેચન (ઈકો - ક્રિટિસિઝમ)

UNIT: 3 ગુજરાતી વિવેચન :

અ) નર્મદ, નવલરામ, રમણભાઈ નીલકંઠ, બળવંતરાય ઠાકોર, આનંદશંકર ધ્રુવ, રામનારાયણ પાઠક, ઉમાશંકર જોશી, સુન્દરમ, વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી

બ) સુરેશ જોષી, પ્રમોદકુમાર પટેલ, જયંત કોઠારી, ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા.

UNIT 4 : ભાષાશાસ્ત્ર:

અ) ભાષા : વિભાવના, કાર્ય, સ્વરૂપભેદ (બોલી, વાણી, લિપિ, અન્ય સામાજિક ભેદો), ભાષા વર્ગીકરણની પદ્ધતિઓ, ભાષા અધ્યયનની પદ્ધતિઓ.

બ) ભારતના ભાષાકુળો અને ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ.

ક) ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ એ વ્યાકરણ વિચાર: (ધ્વનિ વિજ્ઞાન, રૂપ વિજ્ઞાન, વાક્ય વિજ્ઞાન, અર્થ વિજ્ઞાનના વિશિષ્ટ સંદર્ભે)

UNIT :5 સાહિત્યિક સંશોધન:

અ) સાહિત્યિક સંશોધન : વિભાવના, સ્વરૂપ, પ્રયોજન, કાર્યક્ષેત્ર, પદ્ધતિઓ, સમસ્યાઓ, મધ્યકાલીન સાહિત્યની કૃતિઓના પાઠનિર્ણય અને સંપાદન માટેની પદ્ધતિઓ, સાહિત્યિક સંશોધન આંતરવિદ્યાકીય સંશોધન

બ) ગુજરાતી સાહિત્યસંશોધનની પ્રવૃત્તિ અને મહત્ત્વના સંશોધકો:

મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય

અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય

લોકસાહિત્ય

આદિવાસી સાહિત્ય

ભાષાવિજ્ઞાન ક્ષેત્રે થયેલી સંશોધનની પ્રવૃત્તિઓ અને મહત્ત્વના સંશોધકો.

UNIT: 6 સાહિત્યસ્વરૂપો :

- લોકસાહિત્ય : લોકગીત, લોકવાર્તા, લોકનાટ્ય, ઉખાણાં
- મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય: રાસ, આખ્યાન, પ્રબંધ, ફાગુ, પદ્યવાર્તા
- અર્વાચીન ગુજરાતીસાહિત્ય : કરુણપ્રશસ્તિ, ખંડકાવ્ય, ગીત ગઝલ, સોનેટ, અછાંદસકાવ્ય નવલકથા, ટૂંકીવાર્તા, લલિત નિબંધ, નાટક, એકાંકી, આત્મકથા, જીવન ચરિત્ર.

UNIT:7 ભારતીય કૃતિઓ :

અ) વાલ્મીકિકૃત 'રામાયણ', વ્યાસકૃત 'મહાભારત', અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ (કાલિદાસ), ઉત્તરરામચરિતમ (ભવભૂતિ),

બ) ઘરે બાહિરે (ટાગોર), ન હન્યતે (મૈત્રેયી દેવી), ગૃહભંગ (એસ.એલ. ભૈરપ્પા), ચેમ્મીન (તકથી શિવશંકર પિળા), ધરતી ખોળે પાછો વળે (શિવરામ કારન્થ), દ્રૌપદી (પ્રતિભા રાય),

UNIT:8 ગુજરાતી કૃતિઓ :

અ) કાન્હડદે પ્રબંધ (પદ્મનાભ), રણયજ્ઞ (પ્રેમાનંદ), નંદબત્રીસી (શામળ), સરસ્વતીચંદ્ર (ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી), પૃથિવીવલ્લભ (ક.મા.મુનશી), માનવીની ભવાઈ (પન્નાલાલ પટેલ), મરણોત્તર (સુરેશ જોષી), દીપનિર્વાણ (દર્શક), ચહેરા (મધુ રાય), નાઈટમેર (સરોજ પાઠક), આગન્ટુક (ધીરુબહેન પટેલ), સમુદ્રાન્તિકે (ધ્રુવ ભટ્ટ), કૂવો (અશોકપૂરી ગોસ્વામી), બત્રીસ પૂતળીની વેદના (ઈલા આરબ મહેતા), ગીધ (દલપત ચૌહાણ).

બ) મીરાંનાં પદો, અખેગીતા (અખો), પૂર્વાલાપ (કાન્ત), ભણકાર (બ.ક.ઠાકોર), સપ્તપદી (ઉમાશંકર જોશી), યાત્રા (સુન્દરમ). ધ્વનિ (રાજેન્દ્ર શાહ), ઇંદોલય (નિરંજન ભગત), બારી બહાર (પ્રહલાદ પારેખ), અંગત (રાવજી પટેલ), પ્રતીક (પ્રિયકાન્ત મણિયાર), જટાયુ (સિતાંશુ યશસ્ચન્દ્ર), આઠો જામ ખુમારી (અમૃત ધાયલ), બહિષ્કૃત કૂલો (નારવ પટેલ), ટ્રિબાંગસુંદર એણીપેર ડોલ્યા (હરીશ મીનાશ્રુ).

ક) મારી હકીકત (નર્મદ), ફારબસવિરહ (દલપતરામ), સત્યના પ્રયોગો (મહાત્મા ગાંધી), ઉગમણો દેશ (કાકાસાહેબ કાલેલકર), દૂરના એ સૂર (દિગીશ મહેતા), ખરા બપોર (જયંત ખત્રી), હોહોલિકા (ચં. ચી. મહેતા), નઘરોળ (સ્વામી આનંદ), અલગારી રખડપટ્ટી (રસિક ઝવેરી), પાદરનાં તીરથ (જયંતી દલાલ), બજતાં નૂપુર (પ્રવીણ દરજી), નવલશા હીરજી (ચિનુ મોદી), વનાંચલ (જયન્ત પાઠક), અંધારી ગલીમાં સફેદ ટપકાં (હિમાંશી શેલત), બાપાની પીંપર (કિરીટ દૂધાત).

UNIT : 9 વિશ્વસાહિત્ય : સિદ્ધાંત અને કૃતિઓ

અ) તુલનાત્મક સાહિત્ય : વિભાવના, સ્વરૂપ, પદ્ધતિ, કાર્યક્ષેત્ર

વિશ્વસાહિત્ય : વિભાવના, સ્વરૂપ, પ્રયોજન

ભારતીયતાની વિભાવના

પ્રાંતીય સાહિત્ય (ધ પ્રોવિન્શિયલ લિટરેચર),

ઉપખંડીય સાહિત્ય (ધ કોન્ટિનેન્ટલ લિટરેચર), વિશ્વસાહિત્ય(વર્લ્ડ લિટરેચર).

બ) વિશ્વસાહિત્યની કૃતિઓ :

ઈડિપસ રેક્સ (સોફોકલીસ), ઓથેલો (શેક્સપિયર), ધ વેસ્ટ લેન્ડ (ટી.એસ. એલિયટ), સિદ્ધાર્થ (હરમાન હેસ), વેઈટિંગ ફોર ગોટ્ટો (બેકેટ), મેટા માર્કોસિસ (ફ્રાન્ઝ કાફ્કા), નોટસ ફ્રોમ ધ અન્ડરગ્રાઉન્ડ

(દોસ્તોએવસ્કી), ધ આઉટસાઈડર (કામૂ), રાઈનોસરોસ (યુજીન ઈયોનેસ્કો), ધ ઓલ્ડ મેન એન્ડ ધ સી (હેમિંગવે)

UNIT : 10 સાહિત્ય અને આંતરવિદ્યાઓ:

સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ

સાહિત્ય અને સમાજ શાસ્ત્ર

સાહિત્ય અને વૈશ્વિકીકરણ સાહિત્ય

સાહિત્ય અને સિનેમા

લોકપ્રિય સાહિત્ય

સાહિત્ય અને કાયદો

બ) સાહિત્યિક પત્રકારત્વ, વિવિધ માધ્યમો અને સાહિત્ય, ગુજરાતી સાહિત્યિક સામયિકો, ગુજરાતી સાહિત્યિક સંસ્થાઓ, ગુજરાતી ભાષાનાં પારિતોષિકો.